

PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2017)0500

Situácia Rohingov

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. decembra 2017 o situácii Rohingov (2017/2973(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Mjanmarsku a o situácii rohinských moslimov, najmä na uznesenia zo 14. septembra 2017¹, zo 7. júla 2016², z 15. decembra 2016³ a na uznesenie z 13. júna 2017 o situácii osôb bez štátnej príslušnosti v južnej a juhovýchodnej Ázii⁴,
- so zreteľom na závery Rady o Mjanmarsku/Barme zo 16. októbra 2017,
- so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“) Federicy Mogheriniovovej z 19. novembra 2017 o situácii v Cox's Bazar,
- so zreteľom na vyhlásenie PK/VP zo 6. septembra 2017 o situácii v Jakchajnskom štáte, na vyhlásenie PK/VP z 11. septembra 2017 o najnovšom vývoji v Jakchajnskom štáte (Mjanmarsko) a pohraničnej oblasti v Bangladéši, na vyhlásenie PK/VP v mene Európskej únie z 20. novembra 2017 o Mjanmarsku/Barme a na vyhlásenie PK/VP z 23. novembra 2017 o podpísaní bilaterálnej repatriačnej dohody medzi vládami Mjanmarska a Bangladéša,
- so zreteľom na návštevu komisára EÚ pre humanitárnu pomoc a krízové riadenie Christosa Stylianidesa na severe Jakchajnského štátu v máji 2017,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a PK/VP Európskemu parlamentu a Rade z 1. júna 2016 s názvom Prvky stratégie EÚ vo vzťahu k Mjanmarsku/Barme: osobitné partnerstvo pre demokraciu, mier a prosperitu (JOIN(2016)0024),
- so zreteľom na spoločnú tlačovú správu o treťom dialógu medzi EÚ a Mjanmarskom o ľudských právach z 25. novembra 2016,

¹ Prijaté texty, P8_TA(2017)0351.

² Prijaté texty, P8_TA(2016)0316.

³ Prijaté texty, P8_TA(2016)0506.

⁴ Prijaté texty, P8_TA(2017)0247.

- so zreteľom na závery Rady zo 4. decembra 2015 o osobách bez štátnej príslušnosti,
 - so zreteľom na memorandum o porozumení medzi Mjanmarskom a Bangladéšom o repatriácii Rohingov z Bangladéša do Mjanmarska podpísané 23. novembra 2017,
 - so zreteľom na vyhlásenie predsedu Bezpečnostnej rady OSN zo 6. novembra 2017 o násilí v Jakchainskom štáte,
 - so zreteľom na návrh rezolúcie o situácii v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku, ktorý schválil Tretí výbor Valného zhromaždenia OSN 16. novembra 2017,
 - so zreteľom na správu vysokého komisára OSN pre ľudské práva s názvom Situácia rohinských moslimov a iných menšín v Mjanmarsku v oblasti ľudských práv z 20. júna 2016 a na správu osobitnej spravodajkyne OSN o situácii v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku z 18. marca 2016,
 - so zreteľom na 27. mimoriadne zasadnutie Rady OSN pre ľudské práva o situácii rohinských moslimov a iných menšín v Jakchainskom štáte v Mjanmarsku,
 - so zreteľom na Dohovor OSN o právnom postavení utečencov z roku 1951 a na príslušný protokol z roku 1967,
 - so zreteľom na Dohovor o právnom postavení osôb bez štátnej príslušnosti z roku 1954 a na Dohovor o redukovaní počtu osôb bez štátnej príslušnosti z roku 1961,
 - so zreteľom na globálny akčný plán UNHCR na ukončenie stavu bez štátnej príslušnosti na roky 2014 – 2024,
 - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
 - so zreteľom na záverečnú správu poradnej komisie pre Jakchainský štát,
 - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966 a Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach z roku 1966,
 - so zreteľom na Chartu združenia ASEAN,
 - so zreteľom na článok 123 ods. 2 a ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Jakchainský štát v Mjanmarsku je domovom asi milióna Rohingov – prevažne moslimskej menšiny, ktorá čelí útlaku a nepretržitému vážnemu porušovaniu ľudských práv vrátane ohrozovania života a bezpečnosti, odopierania práva na zdravotnú starostlivosť a vzdelanie, podvýživy a potravinovej neistoty, nútenej práce, sexuálneho násillia a obmedzovaní ich politických práv;
- B. keďže Rohingovia patria medzi najprenasledovanejšie menšiny na svete, keďže sa im odopierajú plné občianske práva a prijatím zákona o mjanmarskom občianstve v roku 1982 sa stali osobami bez štátnej príslušnosti; keďže Rohingovia sú nútení žiť prevažne v táborech, pričom ich voľný pohyb v rámci i mimo Jakchainského štátu podlieha prísny m obmedzeniam;
- C. keďže najnovšie útoky na stanovištia bezpečnostných zložiek v auguste 2017 vyvolali

absolútne neprimeranú reakciu mjanmarských ozbrojených zložiek, ktoré sa voči Rohingom dopustili závažného porušovania ľudských práv;

- D. keďže od augusta 2017 viac než 646 000 Rohingov utieklo z hrozných podmienok do bezpečia do susedného Bangladéša; keďže sa odhaduje, že celkový počet rohinských utečencov v Bangladéši prekročí do konca roka 2017 jeden milión osôb; keďže desiatky osôb vrátane žien a detí na ceste zahynuli a viac než 400 000 ľudí potrebuje zdravotnú starostlivosť a potraviny; keďže vraždenie, znásilňovanie a mučenie Rohingov, ako aj vypaľovanie rohinských dedín sa používajú ako nástroj na trvalé poškodzovanie sociálnej štruktúry Rohingov a na traumatizovanie obyvateľstva;
 - E. keďže hranica medzi Mjanmarskom a Bangladéšom bola militarizovaná a zamínovaná, aby cez ňu ľudia nemohli prechádzať;
 - F. keďže podľa agentúr OSN majú humanitárne organizácie naďalej značne obmedzený prístup k Rohingom, a to aj pri zabezpečovaní dodávok potravín, vody a liekov;
 - G. keďže vysoký komisár OSN pre ľudské práva Zajd Ra'ad al-Husajn 10. septembra 2017 oznámil, že situácia v Mjanmarsku „vyzerá ako učebnicový príklad etnických čistiek“, a 5. decembra 2017, že nemožno vylúčiť, že v Mjanmarsku dochádza ku genocíde rohinských moslimov zo strany vládných síl; keďže organizácia Amnesty International označila situáciu menšín v Jakchainskom štáte za „apartheid“ a keďže Rada OSN pre ľudské práva odsúdila skutočnosť, že v Mjanmarsku „s veľkou pravdepodobnosťou dochádza k páchaniu zločinov proti ľudskosti“;
 - H. keďže sa na konferencii darcov, ktorá sa konala 23. októbra 2017 v Ženeve medzi UNHCR, OCHA, IOM, Európskou úniou a vládou Kuvajtu, prisľúbila pomoc v celkovej výške 344 miliónov USD, z ktorých viac než polovicu poskytuje EÚ;
 - I. keďže vlády Mjanmarska a Bangladéša podpísali nezáväznú memorandú o porozumení, ktoré by malo zaručiť bezpečný návrat rohinských utečencov z Bangladéša; keďže PK/VP označila podpísanie memoranda o porozumení za dôležitý krok smerom k riešeniu jednej z najhorších humanitárnych kríz a kríz v oblasti ľudských práv našich čias; keďže nie je jasné, koľko potenciálnych rohinských repatriantov bude umiestnených v táboroch a dočasných záchytných oblastiach; keďže neexistuje žiadny presne stanovený časový rámec na návrat do bezpečia a dostatočne bezpečných domovov ani na uznanie ich občianskych práv;
1. dôrazne odsudzuje násilie, zabíjanie, systematické používanie sily a straty ľudských životov, živobytia a bývania, ku ktorým naďalej dochádza v Jakchainskom štáte; vyjadruje hlboké znepokojenie nad humanitárnou situáciou a situáciou v oblasti ľudských práv a vyjadruje Rohingom plné pochopenie a podporu; pripomína, že povinnosťou mjanmarských orgánov je chrániť všetkých civilistov bez rozdielu pred zneužívaním, vyšetrovať prípady závažného porušovania ľudských práv a stíhať zodpovedné osoby v súlade s normami a záväzkami v oblasti ľudských práv;
 2. vyzýva na okamžité ukončenie násillia namiereného proti Rohingom, ich zabíjania, zavražďovania a znásilňovania, ako aj ničenia ich domovov mjanmarskými bezpečnostnými silami;
 3. naliehavo vyzýva mjanmarské orgány, aby spolupracovali s medzinárodnými

agentúrami poskytujúcimi pomoc, EÚ a OSN a povolili im okamžitý a neobmedzený prístup na humanitárne účely do Jakchajnského štátu a jeho okolia vrátane osobitnej podpory pre zraniteľné skupiny, ako sú deti, staršie osoby a obeť sexuálneho násillia; naliehavo žiada vládu, aby vykonala opatrenia v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 2106 (2013) s cieľom zabrániť prípadom sexuálneho násillia a reagovať na ne;

4. vyzýva mjanmarské orgány, aby poskytli prístup nezávislým pozorovateľom, najmä vyšetrovacej misii OSN zriadenej Radou OSN pre ľudské práva v marci 2017, s cieľom zabezpečiť nezávislé a nestranné vyšetrovanie obvinení zo závažného porušovania ľudských práv všetkými stranami; naliehavo vyzýva všetky strany, aby zabezpečili, že prípady porušovania ľudských práv nezostanú nepotrestané; pripomína, že ak existujú dôkazy o porušovaní ľudských práv, jednotlivci musia byť stíhaní v spravodlivom súdnom konaní pred nezávislými civilnými súdmi a bez uloženia trestu smrti; naliehavo žiada, aby Bezpečnostná rada OSN neustále konala vrátane postúpenia Medzinárodnému trestnému súdu v prípade, ak Mjanmarsko nie je schopné alebo nechce trestne stíhať či konať z vlastného podnetu;
5. vyzýva mjanmarskú vládu, aby domácim a medzinárodným médiám umožnila úplný a neobmedzený prístup do Jakchajnského štátu, a aby zabezpečila bezpečnosť a ochranu pracovníkov médií;
6. opakovane vyzýva mjanmarskú vládu, aby okamžite zastavila kladenie mín a všetky míny odstránila vrátane tých, ktoré boli nedávno umiestnené pozdĺž hranice s Bangladéšom; naliehavo vyzýva medzinárodné spoločenstvo, aby poskytlo technickú pomoc v tejto oblasti; vyzdvihuje úsilie Bangladéša v reakcii na humanitárnu krízu v jednej z jeho susedných krajín; víta skutočnosť, že Bangladéš poskytol Rohingom na úteku z Mjanmarska pomoc, a nabáda ho, aby v spolupráci s Úradom Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR) naďalej poskytoval podporu; vyzýva Bangladéš, aby naďalej umožňoval humanitárne operácie medzinárodných MVO zjednodušením byrokratických požiadaviek a procesu registrácie a zmiernením obmedzení pohybu;
7. berie na vedomie memorandum o porozumení medzi Mjanmarskom a Bangladéšom týkajúce sa repatriácie; naliehavo vyzýva všetky strany, aby v plnej miere rešpektovali dobrovoľný, bezpečný a dôstojný návrat Rohingov na miesta ich pôvodu, a to bez akejkoľvek diskriminácie a pod plným dohľadom OSN; trvá na tom, aby mjanmarské orgány ponúkli dôveryhodné záruky, že navrátilci nebudú prenasledovaní alebo nútení žiť v segregovaných táboroch na základe ich príslušnosti k určitému etnickému či náboženskému spoločenstvu, a aby zaručili nezávislé a nestranné monitorovanie zo strany ľudskoprávnych orgánov; zdôrazňuje zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia a pripája sa k hodnoteniu UNHCR z 24. novembra 2017, že „v súčasnosti nie sú v Jakchajnskom štáte Mjanmarska vytvorené podmienky, ktoré by umožnili bezpečné a udržateľné návraty“; žiada Európsku úniu, aby stála na čele medzinárodného úsillia prostredníctvom medzivládneho samitu spolu s OSN; navrhuje, aby sa na tomto samite preskúmala pokrok dosiahnutý v procese repatriácie Rohingov a pri obnove občianskych práv a aby sa začal postup smerujúci k nezávislému vyšetreniu zločinov proti ľudskosti;
8. žiada EÚ a jej členské štáty, aby zvýšili finančnú a materiálnu podporu určenú na zabezpečenie ubytovania pre utečencov a aby zároveň zabezpečili, že sa táto pomoc nepoužije na riešenia, ktoré pre utečencov a navrátilcov nebudú prijateľné; vyzýva medzinárodných aktérov, aby zabezpečili finančnú podporu, ktorá by umožnila

udržateľne napĺňať potreby vysídlených Rohingov a hostiteľských komunit prostredníctvom prístupu k náležitým a lepším službám; upozorňuje predovšetkým na naliehavú potrebu finančných prostriedkov vo výške približne 10 miliónov USD, aby bolo možné obetiam znásilnenia a rodovo podmieneného násilia poskytnúť špeciálnu zdravotnú starostlivosť a služby psychologickéj pomoci; vyzýva Komisiu, aby podporovala úplné vyšetrenie rozsahu sexuálneho násilia a ďalších zločinov páchaných proti Rohingom;

9. vyjadruje hlboké znepokojenie nad správami o obchodovaní s rohinskými ženami a dievčatami v Mjanmarsku a Bangladéši a naliehavo vyzýva orgány oboch krajín, aby spolupracovali s UNHCR a ľudskoprávnymi organizáciami s cieľom ukončiť toto obchodovanie a postihnutým ženám a dievčatám poskytnúť ochranu a podporu;
10. naliehavo vyzýva vládu Mjanmarska, aby riešila dlhodobú a systematickú diskrimináciu; zdôrazňuje, že bez riešenia základných príčin nie je možné vyriešiť vážnu situáciu Rohingov; v tejto súvislosti poznamenáva, že odopieranie práv menšinám v Mjanmarsku sa netýka iba Rohingov, ale aj iných etnických skupín vrátane Kačjinského a Šanského štátu;
11. víta záverečnú správu poradnej komisie pre Jakchajnský štát, ktorá bola zriadená na žiadosť štátnej radkyne; dôrazne nabáda mjanmarské orgány, aby čo najskôr vymenovali vykonávací orgán, ktorý v plnej miere vykoná odporúčania Kofiho Annana; nabáda EÚ, OSN a ďalších medzinárodných aktérov, aby tento proces podporili;
12. poukazuje na odporúčanie poradnej komisie týkajúce sa potreby zosúladiť právne predpisy o občianstve s medzinárodnými normami a zmluvami, ktorých je Mjanmarsko zmluvou stranou; naliehavo žiada vládu Mjanmarska, aby zmenila zákon o občianstve a rohinským obyvateľom poskytla právne uznané doklady o občianstve, aby boli akceptovaní ako etnická menšina a aby sa dodržiavalo ich právo na sebaurčenie; naliehavo vyzýva vládu, aby vydávala preukazy totožnosti, v ktorých sa neuvádza náboženská príslušnosť;
13. trvá na tom, že segregácia rohinskej menšiny v Mjanmarsku sa musí skončiť; žiada, aby sa zrušil zákaz vychádzania Rohingov a aby sa odstránili všetky kontrolné stanovištia, ktoré nie sú nevyhnutné; naliehavo žiada mjanmarskú vládu, aby zabezpečila voľný pohyb rohinského obyvateľstva v Jakchajnskom štáte a vo zvyšku krajiny, a najmä aby sa dodržiavalo ich právo na prístup k zdravotnej starostlivosti, potravinám, vzdelávaniu a zamestnaniu;
14. vyzýva všetky strany, aby podporili budovanie účinných demokratických inštitúcií a silnej občianskej spoločnosti, dodržiavanie základných práv a slobôd a presadzovanie dobrej správy, uplatňovanie zásady právneho štátu a nezávislé a nestranné súdnictvo;
15. žiada EÚ a jej členské štáty, aby urýchlene prijali cielené trestné sankcie voči tým osobám z vojenských a bezpečnostných zložiek, ktoré sú zodpovedné za pretrvávajúce rozsiahle porušovanie ľudských práv v Mjanmarsku;
16. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Bezpečnostná rada OSN sa nedohodla na ráznych opatreniach, a žiada EÚ a jej členské štáty, aby zintenzívnili tlak na tých, ktorí blokujú prijatie zmysluplných opatrení vrátane Číny a Ruska;

17. žiada EÚ a jej členské štáty, aby rozšírili rozsah súčasného zbrojného embarga voči Mjanmarsku; ďalej vyzýva Bezpečnostnú radu OSN, aby na Mjanmarsko uvalila celosvetové komplexné zbrojné embargo, pozastavila všetky priame a nepriame dodávky, predaj alebo transfer zbraní, munície a ďalšieho vojenského a bezpečnostného vybavenia vrátane ich prevozu a prekládky, ako aj poskytovanie výcviku alebo inej vojenskej a bezpečnostnej pomoci;
18. vyzýva mjanmarskú vládu, a najmä štátnu radkyňu Aun Schan Su Ťij, aby jednoznačne odsúdili akékoľvek podnecovanie k rasovej alebo náboženskej nenávisti a bojovali proti sociálnej diskriminácii a prejavom nepriateľstva namiereným proti rohinskej menšine a aby dodržiavali všeobecné právo na slobodu náboženského vyznania a viery;
19. vyzýva združenie ASEAN a regionálne vlády, aby naďalej prijímali opatrenia a vyvíjali väčší tlak na vládu a ozbrojené zložky Mjanmarska, aby zastavili porušovanie práv a chránili všetkých civilistov v Jakchajnskom štáte, ako aj v celom Mjanmarsku;
20. pripomína, že Sacharovova cena sa udeľuje ľuďom, ktorí okrem iného obhajujú ľudské práva, ochraňujú práva menšín a dodržiavajú medzinárodné právo; upozorňuje na to, že treba zvážiť možnosť odobratia Sacharovovej ceny v prípade, že laureáti porušia uvedené kritériá po tom, ako im bola cena udelená;
21. nabáda významných medzinárodných a regionálnych aktérov, najmä Čínu, aby využili všetky dostupné dvojstranné, viacstranné a regionálne platformy na predloženie požiadavky na ukončenie týchto krutostí a dosiahnutie mierového riešenia;
22. vyzýva PK/VP a členské štáty, aby výrazne zvýšili tlak na mjanmarské orgány a bezpečnostné služby s cieľom zastaviť násilie a diskrimináciu, ktoré sa páchajú na Rohingoch, a aby sa pripojili k snahe OSN, združenia ASEAN a regionálnych vlád o ukončenie segregácie v Mjanmarsku;
23. žiada, aby PK/VP informovala Európsky parlament o opatreniach prijatých delegáciou EÚ na zasadnutí ministrov zahraničných vecí ASEM v Nepjite 21. novembra 2017; naliehavo vyzýva na oživenie dialógu o ľudských právach medzi Mjanmarskom a EÚ, konkrétne s cieľom riešiť otázky, ktoré sa týkajú komunity Rohingov;
24. vyzýva Komisiu, aby zvážila vyvodenie dôsledkov v súvislosti s obchodnými preferenciami, ktoré Mjanmarsko využíva, vrátane začatia vyšetrovania s využitím mechanizmov v rámci tzv. ustanovenia Všetko okrem zbraní;
25. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby podporovali globálny akčný plán UNHRC na ukončenie stavu bez štátnej príslušnosti na roky 2014 – 2024;
26. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie vláde a parlamentu Mjanmarska, vláde a parlamentu Bangladéša, podpredsedníčke Komisie/vysokiej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi združenia ASEAN, medzivládnej komisii združenia ASEAN pre ľudské práva, osobitnej spravodajkyňi OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku, vysokému komisárovi OSN pre utečencov a Rade OSN pre ľudské práva.